

سون و کوله

حمداسعید حمسن

سوتیش تا سال 1918 کومه‌لگایه‌کی نادیمکرات بوو، تا خر پیشتر نهک هەر ڏن، نو پیاووشی نهدار بروواه، مافی دنگدانی نهبوو. ئایا عارقفرشتن نازاد بیت، یان قەدەغ؟ یەکمین ریفراندوم لە سوتیدا، سالى 1922 بۆ ولامدانه‌وهی نو پرسیاره کرا.

له نوڤیتیبیری 1994 دا، لە ئەنجامی ریفراندومیکدا، لە 52% ى خەلکی سوید گوتیان: بەلى بۆ یەکیتیي نوروپیا، سوید دەمیک یەکیکە لە لاتانی یەکیتیي نوروپیا، نو ریفراندومی 14/09/2003 دەکریت، تەنبا بۆ ئوهیه، دراوی سوتیدی ببیتە، يەرقان نا؟ واتا سوید گوشتەکی خواردووه، نو پابرسینە تەنبا بۆ ئوهیه، ئایا گۇشتاوه‌کەشى نوش بکات یان نا؟ كە لە ولاتانى ديموکراتدا بۆ گىشىعى ئاوا ساکار، ریفراندوم ساز بکریت، ئىدى بېچى كورد مافی ئوهی نەبیت، بۆ دەستىشان كىرىنى چارھۇرسى خۆى، پرسى پى بکریت؟

چونكە كارىك سوننە بە كوردى كرد، سەرما بە هەتىي، با بە دەوارى شىرى ناکات، بۆيە لە نیوان شىعە و سوننەدا، يەكميان بە ئەھونەن دەزانم، بەعس دەيغەرباندىن، كەچى وا بىن دەجىت، (بەلای خوا) موقۇدا سەدر، نەگەر دەستى بىروات، ھەر بە عەرەبىاند لىمان خۇش نەبیت و بىشمانشىعيتىت.

شىركەت يېتكەس لە سەر لىستى كىسک، وەزىرى پۇشنىپىرى كوردىستان بوو. مەممۇودى مەلا عىزىزەت، سارىنوسىرى ئۇرگانى یەكتىي بوو. نو دووانە كە ھەننوكە ئەمبىان لە باشۇرۇ كوردىستانەوە و ئەۋيان لە باكىورى ئوروپىواه، سەرقالىي پېتکلام بۆ ریفراندوم كىرىن، كە دەبىزىن، ئووى دەبىكىن بە فەرمانى يەكتىي نىيە، تەنبا خۇيان بە ھەلدا دەبن. نەگەر يېتكە لە دواى نو چالاكييەوه نەبواه، كوردىستان و سەرنىتىنى ئۆزى و سەنەتىرى خاکى نەمدەختە خەزمەتىيەوه.

من پىم باش، يەكتىي و پارتى لايەنى ریفراندوم بىگىن، ئۆزى بىم باش نىيە، ئۆزى: يېتكە تىرىتكى هاۋىشتووه و كوانەكەشى نەشاردووهتەوە، كەچى چاودەرتىن ئوهى لىمان ھەي، بىلىن: رووناكىبىرانى سەرىپخۇ و بىن لايەن بىزىنتىرى ئو كارەن، سەرىپەخۇزى كوردىستان و پىزىگەن لە ئالاي عىراقى يەكىرىقۇ، ھىچ كۈيان ناکاتەوه، يەكتىي هاۋىزەمان بە دواى دوو كەرىۋىشكەدا غار دەدات، بۆيە مەحالە هېچيانى پىن بىگىرت.

با ریفراندوم خواستى ھەمو خەلکى كوردىستان بىت! نەگەر لە ئەنجامى ئو كەلىپسىيەوه، كە بە ھىوام چى زوپىرە بکریت، زۆرە گوتیان: بەلى بۆ عىراق، با «سون»ى بەعسى چى پى كەرىبۈين، كوللە شىعەش پىمانى بکاتەوه! دىارە شىاواي ئوهىن.

2003. 09. 05

* (بەلای خوا) مەلبىرى حجه الله نووسىيە.